

CÂTEVA ACTE PRIVIND PRĂVĂLIILE DIN ZONA SF. GHEORGHE VECHI AFLATE ÎN COLECȚIILE MUZEULUI MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Grina-Mihaela RAFAILĂ

Colecția de **Documente** a *Muzeului Municipiului București* deține un număr de 13 acte, legate într-un dosar, în coperti cartonate, de culoare roșie, intitulat „*Documentele prăvălii din mah. St. George Vechiu, str. Moșilor*”, privind câteva prăvălii din Mahalaua Sfântul Gheorghe Vechi, redactate în limba română cu caractere chirilice și latine, pe hârtie difolio cu sau fără filigran, de diferite dimensiuni. Actul cu nr. 9 este însă redactat în limba greacă. Documentele transerise acum pentru prima dată sunt ordonate în ordine cronologică, altfel decât sunt ele dispuse în cadrul dosarului.

Primul act datează din 1757 sept. 10, când Dumitrana, soția răposatului Toma cojocar, vinde o prăvălie construită prin propria osteneală împreună cu casa din dos, cu „*paturi și lăviți*”, pentru care plătea o chirie anuală de 8 taleri, întrucât se afla pe locul Mănăstirii Sfântului Gheorghe Nou. La 1763 oct. 26 Anastasie al treilea armaș împreună cu soția sa, Creța, vând lui Hristea băcan două prăvălii pe care le achiziționaseră de la Vasilache logofăt, care la rândul său le cumpăraseră de la Dumitrana și Tudorița, soția lui Petre mărghelaru. Se aflau tot pe locul mănăstirii mai sus-zise, pentru care se plătea o sumă anuală drept chirie. La 1775 ian. 30 Dumitrache, fiul răposatului Hristea fierar, vinde jupânului Ștefan șalvaragiu jumătate din casele părintești împreună cu casa de sus și o casă mai mică cu prăvălie dedesupt, aflate tot pe locul deținut de sfântul locaș.

Un deceniu și jumătate mai târziu, la 1790 ian. 9, după dispariția jupânului Ștefan șalvaragiu, soția sa, Ancuța, vinde lui Ioniță cofetar totemai acele case cu prăvălie. De această dată suma vânzării se ridică la 1.050 taleri, în timp ce plata chiriei anuale era stabilită la valoarea de 14 taleri. La 1814 ian. 14 Despa, mama lui Teodorache, adevărează că Teodorache este fiul bun al lui Ioniță cofetar, întrucât la moartea tatălui său acesta era nevârstnic, motiv pentru care toate actele prăvăliei fuseseră depuse, în păstrare, la Epitropia Obștii. După ce Theodor (Teodorache) devine major, acesta împreună cu mama sa și Ioniță al doilea epitrop se prezintă la Sfânta Mănăstire pentru a fi recunoscut și de către aceasta drept stăpân al „*binalei*”, pentru care era și dator cu plata anuală a chiriei.

Peste doar o jumătate de an Theodorache (Deodorache), care a urmat meseria tatălui, aceea de cofetar, se jăluiește domnului pentru a fi recunoscut în calitate de stăpân de drept al prăvălicii și totodată de a i se restitui sineturile aflate în păstrare la Epitropia Obștii, necesare apărării de către „supărăriile mănăstirii”.

În urma acestei plângeri, la 3 mart. 1817 zapciul, din porunca marilor boieri, este trimis să cerceteze dacă Ioniță cofetar împreună cu soția sa, Despa, au mai avut și alți copii înafara lui Theodorache cofetar. Se constată că acesta din urmă a mai avut două surori – Anița, care a murit de lungoare, și Leanca, care împreună cu fratele Manole au murit de ciumă. Ca atare, Theodorache era singurul moștenitor, alături de mama sa, Despa, al lui Ioniță cofetar, și în consecință avea drept de stăpânire asupra caselor și a prăvălicii din Mahalaua Sfântul Gheorghe Vechi, pentru care era însă dator cu plata anuală a chiriei către ctitoria voievodului martir Constantin Brâncoveanu. Mărturii în această privință dau Hristea Ioan bogasieru, popa Niculaie de la Sfântul Gheorghe Vechi, Hagi Gheorghiu, Ștefan Babic și Duțu ceașul vătășicii de aprozi, care sunt menționați în actul ce poartă data de 15 mart. 1817.

Numita prăvălie avea drept vecini: prăvălia lui chir Mihalcea Palaceanul, apoi stabilimentele comerciale deținute de către Mănăstirea Sfântul Ioan, Podul cel mare al Târgului de Afară și în dos cu o magazie, care aparținea casei răposatului preot Dincă argintarul (*actul cu nr. 10*)

La 28 oct. 1827 după numeroase discuții Tudorache cofetarul va înstrăina stabilimentul comercial împreună cu marfa existentă lui Anghel, fiul lui Hagi Pandelu, cu suma de 12.500 taleri, însă doar binaoa, adică clădirea efectivă. Validitatea actului va fi confirmată de către Logofeția Mare a Țării de Sus la 19 dec. același an, când este făcut și un istoric al actelor de proprietate cunoscute.

Ultimele acte datate 13 și 20 apr. 1867 provin de la secția a II-a a Tribunalului Ilfov și sunt legate de deschiderea unei porțițe din dosul proprietății deținute de către Theodoru Rădulescu, pentru care vecinul său, Iordache Marin, se împotriva. În final cei doi ajung să se împace, lucru confirmat printr-un proces verbal.

Actele referitoare la aceste proprietăți sunt autentificate cu sigiliu în cerneală verde aparținând Tribunalului Ilfov, secția a II-a. Avem patru acte autentificate cu semnături digitale, iar un document este validat cu sigiliul Mănăstirii Sf. Gheorghe, în negru de fum și cu legenda, în exergă, redactată în limba slavă. Alte 5 acte nu poartă nici un însemn de validare.

Prezentele acte ilustrează schimburile comerciale dintre diferiți proprietari ca și înțelegerile apărute, ce sunt rezolvate de către instituțiile abilitate, precum Logofeția Mare a Țării de Sus sau Tribunalul Ilfov, secția a II-a civilă.

1.

1757 septembrie 10

† Adecă eu, Dumitrana, ce am fost soție răposatului¹ [Tomii cojocarului]², dat-am acest adeverat zapis la mâna dumnealui Vasilachi logofăt. Precum să să știe că avându eu o prăvălie în mahalaoa Sfântului Gheorghie cel Vechiu pre locul sfintei mănăstiri a lui Sfeti Gheorghie cel Nou cu chirie pre an taleri opt făcută de mine cu osteneala mea. Acum nemaidându-mi îndemână a o stăpâni însămi, de bună voia mea, am vândut-o dumnealui în bani gata, taleri [o sută]³, prăvăliia cu casa din dos și cu paturi, cu lăviți. Și o am vândut cu știrea preoților de mahala și a vecinilor duprinprejur ca să stăpânească dumnealui și coconii dumnealui cu bună pace de cătră mine și de cătră tot neamul micu.

Și pentru credința am întărit zapisul acesta cu iscălitura numelui micu și cu iscăliturile altor mărturii, cari-i mai jos să vor iscăli. [Septemvrie 10 dni, 1757]².

Eu, Dumitrana, soția răposatului¹ Tomei cojocarului, vânzătoare

[]³.

[]³.

[]³.

[]³.

† Flor<escul> ierei dascal slov<enesc>, mărturie

Popa Theodor, mărturie⁴.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 8)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (33x22,5 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ ρηποωσατδαση.

² Scris cu altă cerneală.

³ Semnături autografe în lb. greacă.

⁴ Semnături autografe.

2.

1763 octombrie 26

† Adică eu, Anastasie *treti* armaș dat-am zapisul micu dimpreună cu soția mea, Creța, la mâna dumi<sale> chir Hristii băcan. Precum să să știe că i-am vândut doao prăvălii ale mele din mahalao<a> Sfântului Gheorghie cel Vechiu în taleri 220, adică doao sute doaozeci, însă care prăvălii îmi sânt și mic cumpăratu de la¹ dum<nea>lui Vasilache logofăt, care și dum<nea>lui le are cumpărate una de la¹ Dumitrana și alta de la¹ Tudorița, soția lui Petre mărgelaru. Care aceste prăvălii sânt pe locu al sfintii mănăstiri Sfete Gheorghie cel Nou cu chirie, care să dă la sfânta mănăstire.

Deci, să aibă a stăpâni cu bună pace el și feciori*(i)* dum<nea>lui câți Dumnezeu îi va dăruia. Și acești bani toți deplin i-am luat în mâna mea dându-i și zăpășile cele vechi de cumpărătoare în mâna dum<nealui>. Iar când la urmă să va mai găsi alt zăpăș ori vechiu sau nou acela să nu să¹ ție în scămă.

Și când s-au făcut zăpășul acesta fost-au și alți oameni streini de cinste, care să vor iscăli mai jos. Și eu pentru mai adevărată credință am întărit zăpășul cu iscălitura mea ca să să crează. 1763 [octo]mvrice² [26]³ dni.

Eu, Anastasie *treti* armaș adeverez

Eu, Cre<a>ța, soția mia adeverează⁴.

[]⁵.

[]⁵.

[]⁵.

[]⁵.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 7)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (30x21,5 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ Ad. interlinear.

² Scris peste alte slove.

³ Scris peste slovo-cifra „67”.

⁴ Semnături autografe.

⁵ Semnături autografe în lb. greacă.

3.

1775 ianuarie 30

† Adecă eu, Dumitrache, *sin* răposatului¹ Hristei ferar ot mahalaoa Sfete Gheorghie cel Vechiu, dat-am acestu adevărat și credincios al meu zăpăș ca să fie de bună credință la mâna dumnealui jupan Ștefan șalvaragiul. Precum să să știe că rămâindu-mi niște case părintești în mahalaoa Sfete Gheorghie Vechiu la împărțirea noastră, adecă a doi frați mi s-au dat mie casele cele părintești i o prăvălie alătura din jos caselor. Care prăvălie o am fost vândut mai sus numitului șalvaragiu (pentru <a> să face pomenirile părinților).

Deci, după vânzarea prăvăliei netrecând multă vreme la mijlocu și împăsuindu-se vrémile au venit un Ioniță Botezat din Arméni<a> și dând jalbă luminatului divan pentru acea prăvălie ce o² vândusem eu. Și de la divan prin carte de judecată s-au dat prăvăliia acéia supt stăpânirea lui Ioniță Botezat. Apoi mai sus numitul șalvaragiu au dat jalbă la divan și divan m<i>-au dat ca să-i împlinescu bani<i> ce luasem pre acea prăvălie și puindu-mă la închisoare la dumnealui ceauș *za* aprozi am șăzut multă vreme la închisoare.

După acéia văzând că nu am altă nădejde ca să-i împlinescu acei bani m-am socotit în tot chipul dimpreună cu fratele meu cel mai mare, anume:

Radul. Și eu din bună voința mea m-am învoit cu mai sus numitul șalvaragiu de i-am vândut din doao partea caselor părintești atât casa de sus *i* cu o² casă mai mică cât și prăvăliia de desupt cum mergu prin mijlocu, unde să-și facă dumnealui zid pren mijlocu. Și locul ce mēрге din dos până la poartă să fi[e]³ iar pre din doao *i* cu un grăjducean și i-am vândut dumnealui în bani gata taleri 620, adecă șase sute doaozeci luând⁴ acești bani toți deplin în mâna mea. Și am vândut cu știrea vecinilor din sus și din jos și cu știrea preoților de mahala, care locul [ca]selor⁵ pre jumătate își are chirii pe an câte taleri 10 *poli* plătinu-și chirii după obicéiu.

Deci, să aibă a stăpâni dumnealui și jupâneasa dumnealui și feciorii dumnealui câți Dumnezeu îi va dărui cu bună pace atât de cătră mine cât și de cătră tot neamu meu.

Și eu pentru mai buna încredințare am întărit zapisul acesta cu iscălitura numelui meu puind și dégetul în locu de pecéte întărind și frate-meu Radul cu iscălitura numelui său pentru încredințaré.

Și când s-au făcut acest zapis fost-au și alți oameni de cinste, cari-i prin iscălituri să vor numi. [Ghenarie 30 *dni*, 1775]⁶.

Eu, Dumitrache, *sin* Hristea herar, vânzător

[]⁷.

[]⁷.

† Eu, Zanfir logofăt staroste, martur

† Popa Gheorghie protos *ot* Sfântul Gheorghie Vechiu, martur⁸.

† Și am scris eu, Costandin dascal slov<enesc> cu zisa lui Dumitrache.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 6)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (34,5x24 cm.), sigiliul mănăstirii în negru de fum cu legenda în lb. slavă, în exergă, iar în centru este înfățișată scena cu Sf. Gheorghe omorând balaurul și anul „1776”.

¹ рѣшоваѣтѣашѣ.

² Ad. interlinear.

³ Scris peste altă slovă.

⁴ ашѣ.

⁵ Scris peste slovele „прѣ”.

⁶ Scris cu altă cerneală.

⁷ Semnături autografe în lb. greacă.

⁸ Semnături autografe.

4.

1790 ianuarie 9

Adică eu, Ancuța, soția răposatului Ștefan șalvaragiu *ot* mahalaoa Sfântului Gheorghie cel Vechiu, dat-am acest adevărat și credincios zapisul meu la mâna dumnealui [Ioniță cofetarul]¹ ca să fie de bună credință.

Precum să să știie că avându eu o casă ce mi-au² lăsat-o răposatul soțul micu prin diiată în mahalaoa Sfântului Ghiorghie cel Vechiu. Care casă au fost cumpărat și soțul micu de la³ un Dumitrache, *sin* Hristea heraru, din partea caseloru pe jumătate, adică casa din sus dăspre noi și în dos odăiță dă face foc și dă supt prăvăliie în față la pod și în dos iarăși cășcioară cu focu și cu curte precum să vede.

Și neputându-le eu ținea fiind cap dă fâmcie i le-am vândut dumn⟨ea⟩lui în ba⟨n⟩i gata, taleri 1.050, adică una miie cinzeci, și acești bani i-am luat toți dăplin în mâna mea dându-i și eu toate⁴ zapisile cele vechi în mâna dumn⟨ea⟩lui. Care locu a acestoru case precum să arată mai sus își are chiriie [dă]⁵ pă an la Sfete Gheorghie cel Nou taleri 14, adică patrusprezece și pentru ulița din dos căci umblă pă acolo pă porțiță dă aduce lemne, apă dă la Sfete Sava pă an taleri 1:60.

Deci, să aibă dumn⟨ea⟩lui *i* coconii dumn⟨ea⟩lui câți Dumnezeu va dărui a o stăpâni cu bună pace atât de către mine cât și de către tot neamul micu. Și pentru mai bună încredințare am întărit mai jos puindu-mi numele și degetul în locu dă pecete ca să să crează.

Și când s-au făcut acest zapis fost-au și alte obraze, cari-i mai jos să văd iscăliți. 1790 ghenar 9.

Ancuța, soția răposatului Ștefan șalvaragiu, vânzătoare⁶

[]⁷.

[]⁷.

[Costandin, *brat* Ancuța vânzăto⟨a⟩re, martor]¹

Eu, Hristea șalvaragiul adeverezu *i* copii mei

Nicu polcovnic, martor

Radu

[]⁸ Ilie Stan, mar⟨tor⟩

[]⁹.

Dumitrachi clucer, martor

[]⁷.

Ștefan șalvaragiul, martor

I popa Neculae *ot* [Pom...]⁸, martor *ot* Sfete Gheorghie Vechiu

X. [Sto...]⁸, martor

[]⁷.

Și am scris eu, care mă voiu iscăli mai jos eu zisa vânzătoarei¹⁰

Gheorghie Costandin logofăt dă vistierie.

[]⁷.

† Az, Costandin []⁸ slov⟨enesc⟩, mărturie¹¹.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 2)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (32,5x23 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ Seris cu altă cerneală.

² ΜΗΔΣ.

³ Ad. interlinear.

⁴ ТОВАТЕ.

⁵ Se repetă în orig.

⁶ ВЪИЗЪТОВАРЕ.

⁷ Semnături autografe în lb. greacă.

⁸ Indescifrabil.

⁹ Semnătură autografă în lb. ebraică.

¹⁰ ВЪИЗЪТОВАРЕН.

¹¹ Semnături autografe.

5.

1814 ianuarie 14

La pricina de judecată ce au a<e>un Teodorache, *sin* Ioniță cofetaru de aici, pentru o prăvălie ce este pă locul Sfântului Gheorghe Nou și dând jalbă mări<e>i sale, lui Vodă, au fost orânduți la dum<nea>lui *vel* vornicu al obștirilor pri<n> care []¹ și cercetându-ne pricina cu deamăru<n>tu și <a>ducând și mărturi<i> vrednice, care să va arăta iscăliți pă cum că eu sânt ficior bun a<l> lui Ioniță cofetaru. Și acea prăvălie este lăsată pă chipul ficior<ului> meu Teodorache, pă care-le făcându-să și anafora de la dum<nea>lui *vel* vornic al obștirilor pă care anafora sântem mulțamiți și odihniți.

Pentru aceia dar dăm această adevărință a noastră la cinstita <can>țalarie a divanului spre a se întări anaforaoa cu luminata pecetie a mări<e>i sali, lui Vodă, și spre încrădintare am iscălit. 1814 ghenarie 14.

Eu, Despa, m[u]ma² lui Teodorache, soția lui Ioniță cofetaru, adăverez

[]³.

Popa Ghiorghie protopop *ot* Sfete Gheorghe Vechi, mărturie
Hristea Ioan cupeț, martor⁴.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 10)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (19x24,5 cm.).

¹ Indescifrabil.

² Seris peste altă slovă.

³ Semnătură autografă în lb. greacă.

⁴ Semnături autografe.

6.

1814 noiembrie 14

† Fiindcă o prăvălie a lui¹ Ștefan postăvarulu din mahalaoa ot Sfeti Gheorghie Vechiu ce este pă pământul sfintei mănăstiri a lui Sfete Gheorghie Nou s-au vândut de Ancuța, soția lui Ștefan, la un Ioniță cofetarul cu zăpis. Și acelu Ioniță întâmplându-i-să moarte și rămându-i copii nevârsnici toate seneturile aceștii prăvălii s-au fost luat de Epitropiia obștii în păstrare. Ci fiindcă acum unul din copii, anume: Theodor cofetarul, împreună cu mumă-sa, Despa, și cu vtori epitrop Ioniță trimiși fiind din poruncă au venit la mănăstire arătându seneturile aceștii prăvălii, cari-i dovedindu-să după arătarea ce ni să făcu îl cunoaște și mănăstirea de stăpân al aceștii binale pe numitul Theodor.

Deci, de acum înainte² să aibă aș plăti chiria la sorocu fără prelungire și spre dovadă i să dete acest apodipsis la mână. 1814 noemvrie 14.

[]³.[]⁴ am scris și <sunt> martor.*M.M.B., nr. 97.409 (11)**Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (21,5x16 cm.).*¹ Ad. interlinear.² **ПНАИИТЕ.**³ Semnătură autografă în lb. greacă.⁴ Semnătură autografă indescifrabilă.

7.

1815 martie 15

Prea înălțate Doamne,

Jăluescu milostivirii mări<e>i tale, că după moartea răposatului tatălui nostru Ioniță cofetar rămâind noi copii nevârsneci și muma noastră vrând să meargă după al doilea căsătorie ni s-au sigurifsit părțile noastre ale n[e]vârnecilor¹ la Epitropiia obștii. Apoi în urmă prin știrea stăpânirii rădicându-să banii dă la² epitropiie ni s-au cumpărat acaret, adică o prăvălie ale căriia prăvălii seneturi s-au dat iarăși în păstrarea Epitropi<e>i obști<i> și cu toate că am ajunsu la vârsta cea după pravilă ca să ne putem lua în stăpânire fieșcare partea sa, dar fiind intrate³ tot într-acest acaret nu s-au luat până acum dă la epitropie seneturile. Și acum ne vedem supărați de către mănăstirea Sfântul Gheorghie stăpâna locului prăvăli<e>i zicându-ne că nu ne cunoaște pre noi de stăpâni prăvăli<e>i ce o avem.

De aceia ne rugăm ca să fie luminată porunca mări<e>i tale către dumnealui *vel* vornecu al obștirilor ca să ni să dea seneturile numitei

prăvălicei cu care să ne² apărăm de supărările mănăstirii până să află și muma noastră cu viață.

Și cum va fi² mila măriei tale.

Robul măriei tale,

Theodorache cofetar, *sin* Ioniță cofetaru de aici.

«*Verso*»: Dumnăea ta *vel* vornice al obștirilor să cercetezi jalba aceasta și să ne arăți înscris. <1>814 avgust 18.

Biv vel medenicer.

Prea înălțate⁴ Doamne,

† După luminată poruncă înfățișându-să înainte-mi⁵ jăluitaru Deodorache cofetaru stând lângă dânsul și mumă-sa, Despa, care l-au născut pă dânsul cu Ioniță cofetaru. După datorie dar am cerut jăluitarului dovadă de este făcut din Ioniță cofetar cu mumă-sa, Despa. Și veni înaintea⁶ mea protopop Nicolae *ot* Sfântul Gheorghe Vechiu *i* Hristea Ioan bogasieru, cari i deteră mărturie în frica lui Dumnezeu că jăluitarul Deodorache este făcut din Ioniță cofetaru cu soția sa, Despa. Și cum că jăluitarul este și însurat, acum lăcuește de multă vreme în acaretu tătâne-său. Și căutând în lada epitropicei s-au găsit și cinci bucăți sineturi cumpărători din mână în mână până la cel după urmă, din *leat* 1790 ghenarie 9 adeverit de multe mărturii preoți și mireni *i* de igumenul mănăstirii Sfântului Gheorghe cel după vreme, prin care vinde o Ancuța, *sin* Ștefan șalvaragiu, prăvăliia aceasta lui Ioniță cofetar, tatal jăluitarului drept taleri 1.050, cu chiria pământului *po* taleri 14 la Sfântul Gheorghe Nou. Au adus acum înscris și de la cuviosul arhimandrit chir Gavriil igumenul mănăstirii cu coprire că după sineturile prăvălicei ce au văzut îl cunoaște pă jăluitar de stăpân al aceștii binale și plătindu-și chiria la sorocu să stăpânească cu pace.

Deci, după mai sus arătata cercetare cu engrafa ce s-au văzut dovedindu-să jăluitarul Deodorache fiu și clironom al acelui Ioniță cofetar făcut cu Despa ce s-au ivit înainte-mi⁵ cerând și ea⁷ a să siguripsi acaret pă seama fii-său fiind însurat supt îngrijirea căsnicii chivernisind și pă mumă-sa de să va socoti de către naltă înțelepciunea măriei tale mi să va da poruncă de slobozenie de a i² să da jăluitarului sineturile acaretului său de la care să va lua sinet de primire.

Iar hotărârea cea desăvârșit rămâne a să face de către înălțimea⁸ ta. <1>814 noemvrie 17.

Vel vornic.

«*Verso*»: Dumnea voastră veliților boieri fiindcă din chear coprirea jălbi acestui Deodorache ce să arată în dos să face dovadă că au mai rămas și alți copii nevârșnici frați ai jăluitarului poruncim ca văzând această din dos anafora a Vorniceii obștirilor să chibzuiți de să cuvine a să da în

măinile jăluitorului seneturile aceștii prăvălii și să arăți domni<e>i mele prin anafora cu zapciu vâtaf de aprozi. 1815 martie 15.

Biv vel medelnicer.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 3)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (23x16,5 cm.).

¹ Scris peste altă slovă.

² Ad. interlinear.

³ Ⲛⲧⲣⲁⲧⲉ.

⁴ Ⲛⲛⲧⲁⲥⲁⲧⲉ.

⁵ Ⲛⲛⲁⲓⲛⲧⲉⲙⲓ.

⁶ Ⲛⲛⲁⲓⲛⲧⲉ.

⁷ ⲓⲁ.

⁸ Ⲛⲛⲧⲁⲥⲓⲙⲉ.

8.

1817 martie 3

Din porunca dumnealor veliților boieri viindu orânduital zapciu ne-au întrebat de mai are chir Theodurache cofetaru alți frați sau surori. Noi știm că ei au fostu patru frați, adică doo<ă> surori și doi frați. Și trei au murit, anume: Manole și surorile lui, Anița și Leanca; Anița au murit de lungoare, iar Leanca și Manole au murit de ciumă. Și au rămas numai acestu chir Theodurache cu¹ maică-sa, Despa.

Acestea știm și adevărim cu iscăliturile noastre. 1817 martie 3.

I popa Neculae

H. Ioaniță Gheorghiu

[]².

Eu, Despa, muma <lui> Theoduru, adeverez

Eu, Duță ceauș vătășii de aprozi, adeverez³.

Că am fost de față și iscălitura să-l []⁴.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 4)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (19x12 cm.).

¹ Se repetă în orig.

² Semnătură autografă în lb. greacă.

³ Semnături autografe.

⁴ Indescifrabil.

9.

1817 martie 15

Prea înălțate¹ Doamne,

Deodorache cofetarul, *sin* Ioniță cofetarul de aici, au fost jăluit mări<e>i tale încă din *leat* <1>814 avgust zicând că după moartea tatului lor

rămâind ei copii nevârsnici și muma lor vrând să meargă spre al doilea căsătorie li s-au sigurificat părțile lor la Epitropia obștii fiind nevârsnici. Apoi în urmă prin știrea stăpânirii rădicându-să bani<i> de la epitropie li s-au cumpărat acaret, adică o prăvălie ale căreia prăvălii seneturi s-au dat iarăși în păstrarea Epitropiei obștii și că cu toate că au ajuns la vârsta cea după pravilă ca să-și poată lua fieșcare în stăpânire partea sa.

Dar fiind intrat tot într-acest acaret nu s-a luase până atunci sineturile de la epitropie și că văzându-să supărați de mănăstirea Sfântului Gheorghe zicându-le că nu-i cunoaște pe dânșii de stăpâni a prăvălii au cerut să s-a poruncească de către măriia ta dum<nea>lui *vel* vornicu al obștirilor ca să li s-a dea seneturile prăvălii cu care să s-a apere de supărările mănăstirii până să află și muma lor cu viață. A căroră jalbă orânduindu-să de către măriia ta în cercetarea dumn<ea>lui *vel* vornicu al obștirilor au făcut dumn<ea>lui mării tale anafora că viind înaintea² dumn<ea>lui protopopu Niculaie *ot* Sfete Gheorghe Vechiu *i* Hristea Ioan bogasierul au dat mărturie în frica lui Dumnezeu că jăluitarul Theodorache este făcut de Ioniță cofetarul cu soția sa, Despa, și că jăluitarul este și însurat, lăcuind de multă vreme în acaretu tatâne-său. De care arată dumn<ea>lui vornicu că s-au găsit în lada epitropiei cinci bucăți seneturi cumpărători<i> din mână în mână până la cel după urmă din *leat* 1790 ghenariie în 9 adevărit de multe mărturii preoți și mireni, prin care vinde o Aneuța, *sin* Ștefan șalvaragiu, prăvălia aceasta lui Ioniță cofetarul, tatul jăluitarului drept taleri 1.050 cu chiria pământului *po* taleri 14 la Sfete Gheorghe Nou de la al căruia igumen au adus jăluitaru înscris că după seneturile prăvălii ce au văzut cunoaște pe jăluitaru de stăpân al aceștii bina. În dosul căruia anafora ni s-a poruncește de către măriia ta că din chear copriinderea jalbii acestui Deodorache să face dovadă că au mai rămas și alți copii nevârsnici frați ai lui. Ci văzând noi anafora a Vornicii obștirilor să chibzuim de să cuvine a să da în mâinile jăluitarului seneturile aceștii prăvălii și să arătăm mării tale cu zapeciu vâtafu de aprozi au venit dar jăluitarul înaintea² noastră aducând și pe mumă-sa, Despa, care măcar că arăta că un fecior și două³ fete ce mai avea au murit și acum are numai pe jăluitarul Deodorache. Dar neîncredințându-ne noi numai după arătarea ei am cerut lui Deodorache să ne⁴ aducă adevărită în scris și de la alți mahalagii ce va fi având știință de mai are Despa și alți copii făcuți cu bărbatu-său, Ioniță, rânduind și pe Duțul ceaușu vătăși<i> de aprozi ca să fie de față la arătarea mahalagiilor și aduse adevărită iscălită de popa Niculaie *i* Hagi Ioniță Gheorghiu *i* [Ștefan Babie]⁵ *i* Despa, muma lui Deodorache. Și Duțul ceaușu vătăși<i> de aprozi, prin care adevărează că întrebându-i numitu zapeciu de mai are Deodorache alți frați sau surori, ei au arătat că știu că au fost doi frați și două³ surori, din care o soră au murit de lungoare, iar o soră și fratele au murit de ciumă și au rămas numai acest Deodorache.

Deci, după dovada ce să făcu din arătarea mahalagiilor că alți copii nu mai sânt ai lui Ioniță cofetarul fără numai jăluitar[ul]⁶ Deodorache ce chivernisește și pe mumă-sa, Despa, cu cale este a i⁴ să da seneturile prăvăli(e)i tătâne-său ce sânt puse în păstrare la Vornicia obștirilor și să va da luminată porunca mări(e)i tale către dumnealui *vel dvornicu* al obștirilor ca să i⁴ să dea acele seneturi și să i⁴ să ia adeverință dă priimirea lor.

Iar hotărârea rămâne la măriia ta. <1>817 martie 15.

Mihai *vel* logofăt

[]⁷ *vel* vornicu

Costandin []⁷ *vel* vornic

Costandin Dudescu *hiv vel* logofăt

Nicolae Golescu *vel* logofăt

Nestor clucer⁸.

Trecută în condică.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 5)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (34,5x23,5 cm.).

¹ ПИВЪЦАТЕ.

² ПИНАИИТЪ.

³ ДОАВЪ.

⁴ Ad. interlinear.

⁵ Scris cu altă cerneală.

⁶ Rupt în orig.

⁷ Indescifrabil.

⁸ Semnături autografe.

10.

1827 decembrie 19

Adecă eu, Tudorache cofetarul împreună cu mumă-mea, Despa, încredințez cu acest zapis al micu la mâna dum<nea>lui chir Anghel, *sin* Hagi Pandelu. Precum să se știie că având o prăvăliie cu odaie și alte namestii în dos cum de față sânt văzute pe Podul cel Mare, ce merge la Târgul de Afară aproape de pușcăriie, pe pământul mănăstirii Sfântului Gheorghe cel Nou. Pentru care plătește câte taleri patrusprezece pe an chiria pământului la mănăstirea de mai sus. Iar pentru porțița de din dos fiindcă <i>ese pe locul mănăstirii Sfântului Sava plătește chiria pe an pentru porțiță căci să slujaște pe dânsa câte par<ale> șaizeci. Care prăvăliie este cumpărată de mai sus numita mumă-mea cu bani rămași de la tată-micu cum dintr-o anafora a departamentului *ot leat* 1794 să face dovadă. Și să vecinește de o parte cu prăvăliia dum<nea>lui chir Mihal<cea> Palaccanul, de altă parte cu prăvăliile mănăstirii Sfântului Ioan, în față este Podul cel Mare al Târgului de Afară, în dos să vecinește cu o magaziie a casii răposatului popa Dincă argintarul.

Accastă prăvăliie dar cu voia și a mumă-mii am vândut-o dum⟨nea⟩lui mai sus numitului cu tot ghedicul și marfa ce să află într-însa. Însă binaoa drept taleri 12.500, adecă doasprezece mii cinci sute, iar ghedicul și marfa de cofetăriie cât să va găsi cu cale de doi-trei neguțători cinstiți că face.

Deci, prăvăliia aceasta avându-o cumpărată precum mai sus arată și vânzarea făcându-o cu știrea și voia mumă-mii ce să vede și iscălită *i* prin știrea igumenului sfinteii mănăstiri și a vecinilor (căci rude cu cădere de protimisis nu avem). Să aibă dar a stăpâni această prăvăliie cu tot coprinsul ei atât dum⟨nea⟩lui *i* coconii *i* soția și tot neamul dum⟨nea⟩lui în veci plătind la sfintele mănăstiri chiria ce să arată mai sus. Și fiindcă am priimit toți banii ce să arată mai sus ai prăvălii⟨e⟩i cum și banii ce să va însemna în dosul acestui zăpis pentru marfă și pentru ghedice i-am dat și eu dum⟨nea⟩lui atât zăpisul acesta cât și alte șapte bucăți sencturi mai vechi *i* anaforaoa departamentului.

Și pentru mai adevărata credință m-am iscălit mai jos atât eu cât și mumă-mea față cu marturii, ce să văd iscăliți rugând și pă cinstita Marea Logofeție de au adevărit zăpisul acesta precum orânduște pravila. 1827 octomvrie 28.

[]¹.
[]¹.

Acest zăpis arătându-se și la mănăstire s-au adevărit și de cătră noi.

[Pro...]² Gheorghii

[Mihai]¹.

[]¹.

Gheorghie și Herste, marturi dempreună.

[Costiia]¹.

[Eu, Hagi Elenca, martur]¹.

Și am scris eu cel mai jos iscălit cu zisa numiților și sănt martor.

Mihai logofăt³.

⟨Verso⟩: Întrebați fiind de cinstita Logofeție de mai avem alte rude sau alți vecini afară din cei iscăliți la zăpis, cari-i să aibă protimisis dăm înseris că nu mai avem pe alții nici vreo altă pricină nu are prăvăliia. Iar de va ⟨i⟩eși în urmă or⟨i⟩ vreo rudă ori vecin sau vreo altă pricină, noi să fim răspunzători la ceia ce pravila ne îndatorează, iar cumpărătorul să nu să supere întru nimic. Și am iscălit. 1827 dichemvrie 18.

[]¹.
[]¹.

De la Logofeția Mare a Țării de Sus

Cu acest zăpis de vânzarea prăvălii⟨e⟩i, ce în față să arată viind la Logofeție atât Theodorache Ioan cu mumă-sa, Despa, vânzătorii cât și Anghel H⟨agi⟩ Pandeli cumpărătorul i-au cerut adevărire arătându că

vânzarea și cumpărătoria s-au făcut prin bună învoire și s-au numărat și banii. Pentru care făcându-să întrebare vânzătorilor mai întâiu pentru prăvăliie de unde o au arătară atât un zapis cu *leat* 1790 ghenarie 9, prin care vinde o Ancuța, soția unui Ștefan șalvaragiu, prăvăliia aceasta la un Ioniță cofetarul, (ce zice T[u]dorache⁴ că i-au fost tată, iar Despe<i> că i-au fost bărbat) *i* alte patru zapise mai vechi de vânzările și cumpărătorile ce s-au făcut mai din nainte, din mână în mână, până s-au pogorât prăvăliia în stăpânirea lui Ștefan șalvaragiu, soțul Ancuți<i> vânzătoria, către mai sus numitu Ioniță cofetarul, cât și aceste mai jos arătate înscrisuri. Însă:

<1>814. Jalbă a lui Theodorache cofetaru cu buiurdizmă în dos către *vel dvornic* al obștirilor și din jos anafora a dumn<ea>lui *vel dvornicu* de atunci dintr-același *leat*, noemvrie 17, coprinzătoare că neră<mâ>indu de la Tudorache dovadă de este făcut din Ioniță cofetaru cu mumă-sa, Despa, au venit înaintea⁵ dumnealui protopopu Nicolaie ot Sfântul Gheorghe Vechiu și Hristea bogasiierul, cari-i au dat mărturiie în frica lui Dumnezeu că Tudorache este făcut cu adevărat din Ioniță cofetaru și din Despa și cum că aflându-se însurat lăcuiește de multă vreme în acaretu tătanc-său.

Cându atunci au arătat Tudorache și un înscris al cuviosului Gavriil Aghiorghitu coprinzător că după sineturile prăvăli<e>i ce au văzut îl cunoaște de stăpân binal<e>i. Care înscris arătându-l îl văzuiu și cu *leat* <1>814 noemvrie 14 coprinzător întocmai precum într-acceași anafora să arată în dosul căriia să văzu dată iarăși buiurdizmă domnească în *leat* <1>815 martie 15 către dum<nea>lor veliții boieri ca să chibzuiască de să cuvine a să da sineturile prăvăli<e>i în mâna lui Tudorache sau nu fiindcă din chear jalba lui Tudorache să face dovadă că mai are și alți frați și surori.

<1>817 martie 3. Adeverință a patru marturi încredințată și de Duță ceauș vătafu de aprozi coprinzătoare cum că știu că Tudorache au mai avut încă un frate și dooă surori, dar au murit câte trei rămându numai Tudorache și mumă-sa, Despa.

<1>817 martie 1[5]⁶. Anafora a dumnealor veliților boieri că după dovada ce s-au făcut din arătarea mahalagiilor că alți copii nu mai sânt ai lui Ioniță cofetaru fără numai Tudorache ce chivernisește și pe mumă-sa, Despa. Și găsescu cu cale dumn<ea>lor boieri veliți a să da sineturile prăvăli<e>i ce sânt puse în păstrare la Dvorniciia obștirilor în mâna lui Tudorache și să i⁷ să ia adeverință de priimirea lor. Care sineturi zicându Tudorache și mumă-sa că nici până acum nu li s-au dat s-au scris Deperatamentului epitropi<e>i obștirilor de le-au căutat și găsindu cele de mai sus arătate cinci bucăți zapise vechi li s-au dat. Dupe care am întrebat apoi pe vânzător și pântru rude *i* vecini de au iscălit la zapis toți cei ce au cădere de protimisis. Și au dat înscrisul de mai sus arătat că alte rude sau vecini nu mai are pe alții cu cădere de protimisis (buni din mănăstirea Sfântului Ioan ce să vecinește cu niște prăvălii). Și că de va <i>eși în urmă ori vreo rudă sau vecini ci să fie

răspunzători la ceia ce pravila îi îndatorează, iar cumpărătorulu să nu să supere întru nimicu.

Deci, atât din sineturile dă mai sus arătate ce s-au văzut la mâinile vânzătorilor, care s-au dat cumpărătorului cât și din iscălitura celui de acum igumen al mănăstirii Sfântului Gheorghie Nou ce să vede în zăpis să face dovadă că prăvăliia este bună și dreaptă a vânzătorilor, pe care au stăpânit-o în bună pace. Și vreo altă pricină sau alte rude și vecini afară din mănăstirea Sfântului Ioanu ce nu are protimisis încredințându vânzătorii <că> Logofețiia că nu mai are după cererea ce au făcut amândooă păr[ț]ile⁸ s-au adeverit zăpisul acestu ca să-și aibă urmarea și paza trecându-să și în condica Logofeți<e>i. <1>827 decemvrie 19.

[Mircea....]² Filipu *vel* logofăt

Patru rânduri în lb. greacă.

Procit Ghiorghie [po...]², condicar.

M.M.B., nr. 97.409 (1)

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (32,5x21,5 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ Semnături autografe în lb. greacă.

² Citire probabilă. Indescifrabil.

³ Semnătură autografă.

⁴ Scris peste slova „o”.

⁵ **ГНННННТК.**

⁶ Scris peste altă cifră.

⁷ Ad. interlinear.

⁸ Rupt în orig.

11.

1867 aprilie 29

Copie dupe jurnalulu secț. II^a a Tribunalului Ilfov

Cu No. 1726 din 26 noembrie anul¹ 1866

Dumnului Theodoru Rădulescu prin suplica registrată la No. 3977 din 6 iunie anul¹ 1865 a făcutu aretare că Domnului G. Marinu, vecinul seu l-a popritu prin poliția d-a redeschide porțița ce avea în dosul² proprietăți<i> sale³ într-u<n>a stradelă, unde are și densulu porțița pentru comunicațiunea proprietățiloru dupe lângă densa mai cu se<a>mă că D-sea au plătitu și se plătește embaticu pentru locul zisei stradele pe lângă aceasta D-lui G. Marinu ridicându acum unu etaju d-asupra prăvăliiloru d-selle despre stradă s-a întinsu cu clădirea pe uă parte din proprietatea sea, cerere făcându a se cita numitulu în judecată, că prin sentința ce se va pronuncia să-și capete îndestularea legală.

În urmarea aceștii cereri citându-se părțile și la Iⁱⁱⁱ martie anul¹ curentu⁴ s-a prezentatu D-lui G. Marinu prin procuratorii D-lui C. Georgescu

și D-lui T. Rădulescu prin D-lui Andreiu Deotman. Și dupe citirea petiției cu care s-a intentatu procesulu⁵ pledoriile părților și conclusiunile D-lui procuroru Tribunalul prin jurnalul *No. 359* a amânatu resultarea procesulu⁵ spre a se face uă cercetare în fața locului de prigionire.

În urma acestora priimindu-se pe lângă adresea Dl membru de la 8 iunie anul¹ curentu⁴ fostulu însărcinatu cu această lucrare procesul⁵ verbalu încheiatu în fața⁶ locului subscrisu de ambele părți priginitoare și trei martori, care are coprinderea următoare.

În urmarea adresei D-lui președinte al Tribunalului de Ilfov, secțiunea II^a, *No. 2682* am mersu la domiciliul D-lui Iordache Marinu, strada Moșiloru, *No. 99* spre a face ancheta cerută de ziarul zisulu Tribunalu, *No. 359* de la I^{iu} martiu anul¹ curentu⁴. Deci mai în ante de a proceda l-aceasta părțile în litigiu s-au împăcatu între densesle în modul următoru.

D-lui Iordache Marinu va stăpâni așa precum stăpânește astăzi fără a se mai pretinde în contra cu ceva de vecinulu seu D-lui Theodoru Rădulescu, care recunoaște D-lui I. Marinu dreptulu de proprietate deplină asupra zidulu⁷ despărțitoru proprietățiloru dintre D-loru până în portița ce D-lui Rădulescu are despre loculu ce servește de comunicațiune cu strada Rahtivanu.

Astfel nemaiavându vruă pretențiune unulu contra altuia procesulu⁵ ce au deschisu între D-loru se voiu închide.

Se observa că în urma celor⁸ mai susu menționate Dl Iordache Marinu rămâne desăvârșitu proprietaru pe peticulu de locu ce este din dărătulu zidulu D-selle până în părțile mai susu menționate. Aceasta însă cât privește pe D-lui Rădulescu fără a angaja dreptulu alt-cuiva asupra acestui peticu de locu. Dupe care sorocindu-se părțile și astăzi fiind procedura îndeplinită s-au prezentat ambele părți totu în regulă de mai în ante care propuse a se pronuncia uă sentință prin care să se confirme înscrisulu de învoe<a>lă.

D-lui procuroru ceru a se admite cererea părțiloru.

Tribunalulu

Văzându cererea reclamantulu Theodoru Rădulescu, care tinde a se obliga judecătorește pârătulu George Marinu a strica zidulu ce a făcutu pe locul seu, precum și de a fi liberu ca să deschidă uă portiță la proprietatea sea, pe care pârătulu nu l-a lăsatu.

Considerându că părțile prin procesul⁵ verbalu încheiatu în fața locului de unulu din membri acestui Tribunalu și care s-a trecutu în practicaa acestei sentințe s-au împăcatu regulând și modulu împăcăciuni<i>.

Considerându că amândouă părțile astăzi au declaratulu că nu mai <au> nici uă pretențiune cerându a se confirma acea învoe<a>lă.

Pentru aceste considerante în unire cu concluziile D-lui procuror Tribunalul încuviințează confirmarea actului de învoic⟨a⟩lă liberându-se părților câte uă copia legalizată dupe acelu actu când se va presenta cu cerere. Totdeauna dete se va închide dosierulu cu desăvârșire scězându-se și din opise.

(*Semnați*) Gr. Dimboviccanu

M.C. Theodosiaru

Președintele secț. II^a a Trib⟨unului⟩ Ilfov

Accastă copie fiind conformă cu originalul Jurnal aflatu în dosierul No. 443/65 se legalisează spre a se da D-lui C. Georgescu conform cererici⟨⟩ făcută prin petiția înregistrată la No. 1906/67, 1867 aprilie 29.

D. președinte []⁹.

Grefier []⁹.

Conform M. Badul

⟨Verso⟩: Copia sentințici⟨⟩ Tribunalului, secț. II^a, pentru învoiala făcută cu Teodorache Rădulescu.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 12)

Copie rom., hârtie difolio (33x20 cm.), sigiliu în cerneală verde cu legenda: „Principatele Unite. Tribunalu Ilfov. Secția II”.

¹ anul.

² dossul.

³ selle.

⁴ currentu.

⁵ processulu.

⁶ facia.

⁷ disului.

⁸ celloru.

⁹ Semnături autografe indescifrabile.

12.

1874 aprilie 13

Proces verbal

În urmarea adres⟨ei⟩ D-lui președinte al Tribunalului de Ilfov, secțiunea II, No. 2.682 am mers la domiciliul D-lui Iordache Marin, strada Moșilor, Nr. 22 spre a face ancheta cerută de ziarul zisului Tribunal No. 359 de la I martie, anul corent dar mai nainte da proceda la aceasta părțile în litigiu s-au împăcat între dânsle în modul următor.

D-lui Iordache Marin va stăpâni așa precum stăpânește astăzi fără a se mai pretinde în contra sa ceva de vecinul său. D-lui Teodor Rădulescu, care-

le recunoaște D-lui Marin dreptul de proprietate deplină asupra zidului despărțitor proprietăților dintre D-lor până în porțile ce D. Rădulescu are despre locul ce servește de comunicație cu strada Ractivanu.

Astfel nemaivând nicio pretențiune unul contra altuia procesele ce au deschis între D-lor se va închide.

Se observă că în urma celor mai sus menționate Dl Iordache Marin rămâne desăvârșit proprietar pe peticu de locu ce este din dărătul zidului D-sale până în porțile mai sus menționate, aceasta însă cât privește pe Dl Rădulescu fără a angaja dreptul.

(semnat) membru supleant A. Sc. Ghica

T. Rădulescu.

G.S. Marin.

Andrei Stamate față.

Radu Ioniță față.

Costandin Dumitriu.

Grefa Tribunalului Ilfov, secția II civilă

Accastă copie fiind conformă cu originalu din dosarul N. 443/65 se legalizează spre a se da D-lui C. Gheorghescu după cererea ce a făcut prin petiția registrată la N. []¹ din anul 1874 aprilie 13.

P. Grefier Al. Paulescu

«Verso»: Copie după procesul verbal.

M.M.B., nr. 97.409 (nr. 13)

Copie rom., hârtie difolio cu filigran (34,5x21 cm.), sigiliu în cerneală verde cu legenda: „Principatele-Unite. Tribunalulu Ilfov. Sec. II”.

¹ Loc alb în text.

SUMMARY

The Bucharest Museum document collection comprises 13 documents containing data concerning some shops located in the St. Gheorghe Vechi outskirts - one of the oldest administrative structures in medieval Bucharest. Chronologically these documents are comprised between September 10th, 1757 and April 13th, 1874. They show the commercial exchanges among various owners. Commercial buildings were raised on the land belonging to the church of St. Gheorghe Nou, and a yearly tax was being paid for the place. The paper documents, with or without a filigree, have various dimensions and were conceived in Romanian, written in Cyrillic or Latin letters, but here is also one document written in Greek.

